

Archeologisch onderzoek bij het Praatbos in Vladslo (Diksmuide, West-Vlaanderen)

Inleiding

Toen het Agentschap Natuur en Bos (ANB) de intentie kenbaar maakte om een poel te graven in een weide, net ten noorden van het Praatbos achtte het Agentschap Ruimte en Erfgoed¹, bij monde van Sam De Decker het toch raadzaam een archeologisch vooronderzoek uit te voeren.

Historische gegevens

Luchtfoto's² en loopgravenkaarten suggereerden de aanwezigheid van een Duits kampement, bestaande uit verschillende barakken, uit de 'Grote' oorlog. In het Praatbos zijn trouwens nog andere herinneringen aan de Duitse aanwezigheid bewaard. De Duitse begraafplaats met de aangrijpende beelden van Käthe Kollwitz en de officierenmess zijn de meest in het oog springende voorbeelden hiervan.

Verantwoording en uitvoering

Omdat het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) inmiddels bezig was met de opmaak van een geïntegreerde inventaris van het WO I-erfgoed en daarin ook evaluerend archeologisch proefsleuvenonderzoek aan bod kwam, leek het logisch om ook deze mogelijke sporen te bekijken. Het VIOE voerde van 12 tot 15 juli 2010 onderzoek uit in samenwerking met ANB (2010/233). Brenda Bussche, Theo Vitse en Herman Vandenbosch, de man ter plaatse, waren heel medewerkend).

Ligging

De locatie is gelegen in de oostelijke hoek gevormd door de Houtlandstraat en de Brugse Heirweg, net ten noorden van de Kamardebeek en wordt bodemkundig getypeerd als vochtig zand.

Waarnemingen en interpretatie

De bovenlaag werd heel omzichtig afgegraven om de eerder oppervlakkig verwachte sporen tijdig te herkennen.

Er zijn evenwel geen aanwijzingen voor WO I gevonden, zelfs geen verdwaalde kogel. De recente sporen kunnen als ploeg- en bewerkingssporen geïnterpreteerd worden, maar er komen ook boomkuilen voor en een laantje.

Zeker ouder zijn duidelijk herkenbare karrensporen, waaruit evenwel ook geen vondstenmateriaal opdook.

Naar analogie met eerdere vondsten uit het nabije Koekelare³ zouden de sporen zelfs Romeins kunnen zijn. De vulling met wit tot witgrijs stuifzand, een asbreedte van 1,2 m en de nabijheid (min of meer haaks erop) van de Brugse Heriweg, die geacht wordt een Romeins *diverticulum* te zijn, wijzen met enige overtuiging in deze richting.

Besluit

¹ Het Agentschap Ruimte en Erfgoed en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed zijn inmiddels opgegaan in het agentschap Onroerend Erfgoed.

² Met dank aan Birger Stichelbaut, UGent

³ Dewilde M., Heus J. & Vandewalle F. 1995-96: Het Oosthof te Koekelare (West-Vlaanderen) Interimverslag 1988-1995, Archeologie in Vlaanderen, V, 179-192

Ondanks de cartografische indicaties zijn geen bewijzen voor de Duitse aanwezigheid gevonden. Dit kan vele oorzaken hebben. Een dergelijk kampement kan een minimale impact op de ondergrond gehad hebben en geen significante bodemsporen nagelaten hebben. Het terrein kan ook grondig opgeruimd zijn. Of werd deze hoek van het terrein niet benut?⁴ Of een combinatie van al deze factoren?

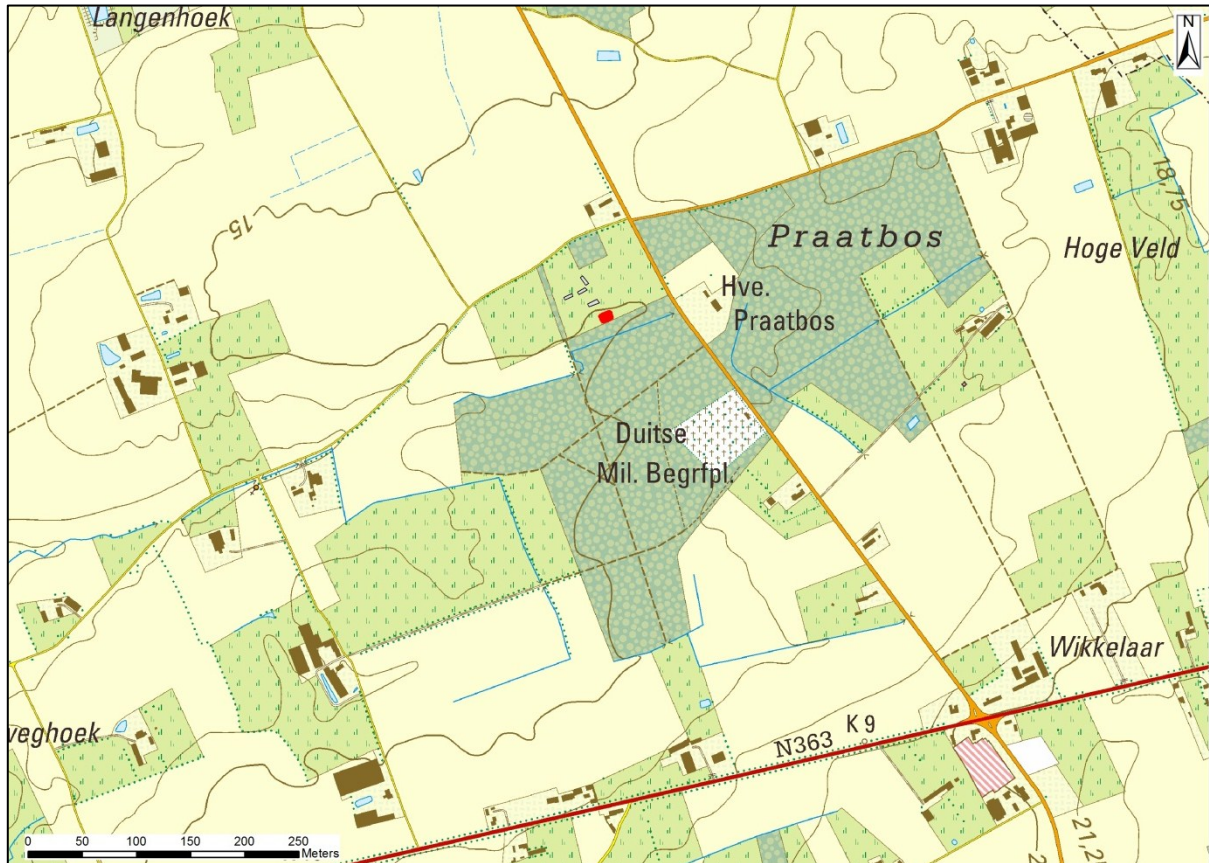

Fig.1 Situering van de ingreep op de topografische kaart. (1/7267)

⁴ Recent doorgedreven onderzoek van loopgravenkaarten heeft trouwens uitgewezen dat op de localisatie van de structuren tot 20m afwijking kan zitten (mond. med. Hilde Verboven, agentschap Onroerend Erfgoed)

Fig.2 De onderzoekslocatie in detail, met - luchtfotografisch gegeoreferereerde – inplanting van enkele Duitse barakken. (1/7812)

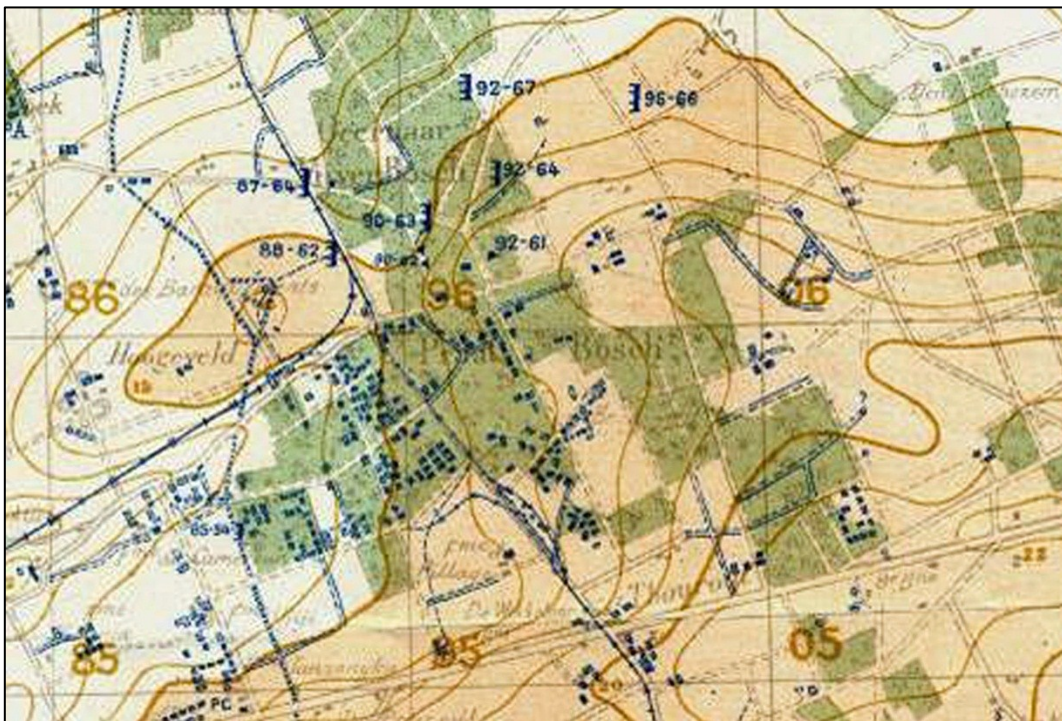

Fig.3 Uittreksel uit een loopgraven kaart (1917). Er zijn meer barakken te zien dan op de luchtfoto's!

Fig.4 Situering van de ingreep op een actuele luchtfoto. (1/7812)

Fig.5 Sporenplan (1/155)

Fig.6 Opgravingsporen. De karresporen werden aangetroffen in het verste gedeelte.

Fig.7 Coupes op gedeelte van de karresporen.